

Rechtspraak » Vennootschapsrecht » Gent (fisc.) (5e k.) nr. 2019/AR/1935, 22 december 2020 (rolnr : 2019/AR/1935)

Gent (fisc.) (5e k.) nr. 2019/AR/1935, 22 december 2020 (rolnr : 2019/AR/1935)

Na het overlijden van de oprichter van een Liechtensteinse stichting rees de vraag over de belastbaarheid van de uitkeringen ervan in de erfbelasting.

Krachtens art. 2.71.0.6 VCF worden de sommen, renten of waarden die kosteloos aan een persoon kunnen toekomen bij het overlijden van de erflater, ingevolge een contract dat een door de erflater in het voordeel van die persoon gemaakt beding bevat, geacht als legaat te zijn verkregen door die persoon.

Volgens de belastingplichtigen is er geen er geen sprake van een overeenkomst aangezien de oprichtingsakte van de stichting en de letter of wishes eenzijdige rechtshandelingen zijn. Het bestuur van de stichting is echter verbintenissen aangegaan om te handelen conform de instructies van de oprichter. Er is wel degelijk een wilsuiking.

De uitkeringen die belastingplichtigen zijn toegekomen, werden hen echter uitbetaald op grond van de begunstigingsclausule die na het overlijden van de oprichter werd gewijzigd zodat deze uitkeringen hen niet zijn toegekomen ingevolge een contract dat een door de oprichter in het voordeel van de belastingplichtigen gemaakt beding bevat.

Om die reden kan artikel 2.71.0.6 VCF niet worden toegepast op de uitkeringen toegekomen aan de belastingplichtigen. Inderdaad de toepassing van de wettelijke fictie artikel 2.71.0.6 VCF op bedingen die uitgaan van een derde, in casu de stichting, vereist dat de sommen opeisbaar worden bij het overlijden van de erflater.

Commentaar:

© FOD Financiën, 22-02-2021, www.fisconetplus.be

In de zaak van:

D. F., RRN ..., bediende, wonende te W.,

D. C., RRN ..., bediende, wonende te D.,

D. C., RRN ..., bediende, wonende te M.,

appellanten,

hebbende als raadsman mr. S. J., advocaat te K.

tegen

VLAAMSE GEWEST/VLAAMSE REGERING, ON 0220.819.807,

Vlaams Minister van Financiën, Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, met kabinet te
1000 BRUSSEL, Martelaarsplein 7,

Vlaamse Belastingdienst, Erfbelasting, met burelen te 9300 AALST, Vaartstraat 16, BELGIË,
geïntimeerde,

hebbende als raadsman mr. V. W., advocaat te B.

wijst het hof het volgend arrest:

1. DE PROCEDURE VOOR HET HOF

Bij verzoekschrift neergelegd op 25 november 2019 hebben de appellanten hoger beroep ingesteld tegen het vonnis dat door de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent, zesde kamer, op 3 juni 2019 werd uitgesproken in de zaak met rolnummer 18/331/A. Uit het verzoekschrift hoger beroep blijkt dat het bestreden vonnis werd betekend op 25 oktober 2019.

De partijen hebben hun middelen en besluiten voorgedragen in de openbare terechtzitting van 24 november 2020, waarna het debat werd gesloten. Het hot nam vervolgens de zaak in beraad.

Het hot heeft de Nederlandse taal gebruikt in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken.

2. DE RELEVANTE FEITEN EN DE VOORAFGAANDE PROCEDURE

De appellanten zijn de kinderen van mevrouw C. D. Deze laatste is de dochter van de heer L. D., overleden op 25 december 2013.

Op 6 september 2005 werd de “F. S.”, een stichting naar Liechtensteins recht, opgericht door I. A. De stichting is een familiestichting met eigen rechtspersoonlijkheid, die over een afzonderlijk eigen vermogen beschikt in de zin van artikel 552ft van het Liechtensteinse Personen- en Vennootschapsrecht. Sinds de oprichting heeft de heer L. D. goederen overgedragen aan de stichting. Hij dient dan ook als de economisch oprichter van de stichting te worden beschouwd.

De stichting wordt bestuurd door D. A., vertegenwoordigd door G. K., G. K. en A. H. Dit bestuursorgaan is bevoegd om het vermogen te beheren, alsook om het vermogen uit te keren aan de in het huishoudelijk reglement aangeduide begunstigde(n) en dit naar vrij inzicht. De statuten bepalen hieromtrent het volgende:

“(1) Onder inachtneming van de door het doe/ van de stichting geste/de uiterste kaders volgens artikel 3 wordt het genot van de stichting door het bestuur van de stichting naar vrij inzicht uit de stichtingsopbrengsten of ook andere vermogenstegoeden aan de in het huishoudelijk reglement genoemde begunstigten uitgekeerd, waarbij tijdstip, wijze en plaats van de uitkering onder het vrije inzicht van het bestuur van de stichting worden vastgesteld.

(2) De begunstiging alsmede de toegezegde, nog niet uitgekeerde toelagen zijn uiterst persoon/ijk, onvervreemdbaar, niet overerfelijk, en niet belastbaar. (...)

(3) (...) Aangezien de begunstigten geen wettelijke status als rechthebbende op een toelage toekomt, bestaan geen verdere aanspraken op het verstrekken van informatie. Tot een dergelijke informatievoorziening kan echter wel naar vrij inzicht door het bestuur van de stichting worden besloten (...). ?

Het huishoudelijk reglement, aangenomen op 6 september 2005, voorzag initieel in een cascade van begunstigten, startend bij de heer L. D. zelf en eindigend bij de kleinkinderen van de heer L. D. Er waren beperkingen op de uitkeringen op grond van bedrag en leeftijd.

Na het overlijden van de heer L. D. op 25 december 2013 werd het huishoudelijk reglement, en in het bijzonder de begunstigingsregeling, door het bestuur gewijzigd na schriftelijk verzoek daartoe van de adviseurs van 23 juli 2014. Ieder van de zeven kleinkinderen van de heer L. D. zou eenzelfde bedrag van 142.857,00 euro uit de stichting kunnen ontvangen, en het resterend vermogen van de stichting zou gelijk verdeeld kunnen worden onder de twee kinderen van de heer L. D. De beperkingen op de uitkeringen werden opgeheven.

Namens de appellanten werd op 7 april 2016 een aanvraag tot voorafgaande beslissing ingediend bij de Vlaamse rulingcommissie. De aanvraag strekte ertoe bevestiging te krijgen dat de beoogde uitkeringen door het bestuursorgaan van de stichting niet onderworpen zouden zijn aan erfbelasting, noch op grond van de algemene regel (artikel 2.7.3.1.1 VCF) noch op grond van de fictiebepalingen (artikel 2.7.1.0.3, 3° VCF, artikel 2.7.1.0.5 VCF en artikel 2.7.1.0.6 VCF) noch op grond van de antimisbruikbepaling (artikel 3.17.0.0.2 VCF).

Bij beslissing van 27 juni 2016 oordeelde de Vlaamse rulingcommissie dat noch de artikelen 2.7.3.1.1 en 2.7.1.0.3, 3° VCF noch de antimisbruikbepaling (artikel 3.17.0.0.2 VCF) van toepassing zijn. Over de toepassing van artikel 2.7.1.0.5 VCF werd geen uitspraak gedaan aangezien de samenstelling van het vermogen van de stichting hierover geen uitsluitel gaf. Artikel 2.7.1.0.6 VCF, dat sommen toekomstig ingevolge een beding ten behoeve van een derde gelijkstelt met een (belastbaar) legaat, werd geacht wel van toepassing te zijn, o.m. op grond van de volgende redenering:

“Ofschoon de stichting discretionair is als het erom gaat te bepalen

- welke sommen er worden uitgekeerd,
- op welk tijdstip de sommen zullen worden uitgekeerd,
- in welke verhouding de sommen zullen worden uitgekeerd,

kan niet worden ontkend dat de begunstigden zelf wel degelijk werden aangeduid door de “economische oprichter” de vader.?

De Vlaamse rulingcommissie besliste dat er op het ogenblik van uitkering door de stichting een nieuwe aangifte nalatenschap moest worden ingediend door de personen die een uitkering zouden ontvangen en dat op die uitgekeerde sommen erfbelasting verschuldigd zou zijn.

Op 18 november 2016 hebben de appellanten elk een bedrag van 142.857,00 euro ontvangen vanuit de Liechtensteinse stichting. Op 23 november 2016 werd een nieuwe aangifte nalatenschap ingediend door de appellanten, onder alle voorbehoud en zonder enige nadelige erkenning.

Aanvullende aanslagen in de erfbelasting werden verstuurd op 23 december 2016. In hoofde van de appellanten werd telkens een erfbelasting van 9.857,13 euro gevestigd voor aanslagjaar 2013.

Tegen deze aanslagen tekenden de appellanten via hun raadsman bezwaar aan bij brief van 15 maart 2017. Zij stelden dat de Vlaamse rulingcommissie in haar beslissing van 27 juni 2016 te kort door de bocht was gegaan:

“Vooreerst blijkt het discretionair karakter van de stichting niet alleen uit het gegeven dat het bestuursorgaan bepaalt wat, wanneer en hoeveel er wordt uitgekeerd, maar ook uit het feit dat na het overlijden van de heer L. D. de begunstigingsregeling in twee opzichten fundamenteel werd gewijzigd ten opzichte van de begunstigingsregeling zoals die initieel door wijlen de heer L. D. werd uitgewerkt:

1. Volgens de laatste begunstigingsregeling kunnen de kinderen en de kleinkinderen terzelfdertijd een uitkering ontvangen, dit in tegenstelling tot de oorspronkelijke regeling waarbij de kleinkinderen slechts iets konden ontvangen nadat de kinderen kwamen te overlijden;

2. Volgens de laatste begunstigingsregeling kan het volledige vermogen in één maal worden uitgekeerd, dit in tegenstelling tot de oorspronkelijke regeling waarbij de begunstigden hoogstens 10 % per jaar konden ontvangen van het aan hen toekomende aandeel.

Daarnaast gaat de Vlaamse Rulingcommissie er ten onrechte van uit dat de oprichting van de stichting en de overdracht van vermogensbestanddelen aan de stichting een “contract” inhouden op basis waarvan de begunstigden de uitkeringen verkrijgen. De inbreng in de F. S. is een éézijdige rechtshandeling en is geenszins te beschouwen als een contract; het gaat om de bestemming van een doelvermogen aan een familiestichting die rechtspersoonlijkheid bezit en die over een afzonderlijk eigen vermogen beschikt in de zin van artikel 552ff van het Liechtensteinische Personen- und Gesellschaftsrecht (artikel 1 Statuten). De latere uitkeringen/vermogensoverdrachten gebeuren dan ook niet op grond van een derdenbeding, maar kaderen binnen de realisatie van het privaat doel van de betrokken stichting waarbij het bestuur van de stichting volledig vrij en autonoom kan beslissen."

Bij beslissing van 24 oktober 2017 werd het bezwaar van de appellanten afgewezen onder verwijzing naar de voorafgaande beslissing van 27 juni 2016.

Middels verzoekschrift neergelegd ter griffie op 25 januari 2018 maakten de appellanten hun vordering aanhangig voor de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent. In het vonnis van 3 juni 2019 verklaarde de zesde kamer van deze rechtbank de vordering van de appellanten ontvankelijk doch ongegrond.

Het is tegen dat vonnis dat de appellanten hoger beroep hebben ingesteld.

3. DE VORDERINGEN VAN DE PARTIJEN

3.1. De vordering van de appellanten

De appellanten vragen in hoger beroep aan het hof om:

Het hoger beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.

Dienvolgens het vonnis a quo te vernietigen minstens te hervormen en bijgevolg;

Het fiscaal verzoekschrift ontvankelijk en gegrond te verklaren, en dienvolgens de vernietiging minstens de ontheffing te bevelen van volgende aanslagen in de erfbelasting:

- aanslag gevestigd in hoofde van de heer F. D. (eerste concluant) onder het kohierartikel (...), uitvoerbaar verklaard op 19/12/2016 voor een bedrag van € 9.857,13;
- aanslag gevestigd in hoofde van mevrouw C. D. (tweede concluant) onder het kohierartikel (...), uitvoerbaar verklaard op 19/12/2016 voor een bedrag van € 9.857,13;

- aanslag gevestigd in hoofde van de heer C. D. (derde concluant) onder het kohierartikel (...), uitvoerbaar verklaard op 19/12/2016 voor een bedrag van € 9.857,13;

De terugbetaling te bevelen van alle sommen die op grond van de vernietigde dan wel ontheven aanslagen werden geïnd, met inbegrip van ingehouden voorheffingen, verhoogd met de moratoire rente zoals voorzien in artikel 3.9.2.0.1 V.C.F;

Geïntimeerde te veroordelen tot de kosten van het geding met inbegrip van de maximum rechtsplegingsvergoeding ten belope van € 4.800,00 per aanleg, ondergeschikt minstens tot het basisbedrag van € 2.400,00 per aanleg.

3.2. De vordering van de geïntimeerde

De geïntimeerde vraagt in hoger beroep aan het hof om de vordering van de appellanten ontvankelijk en gegrond te verklaren, het bestreden vonnis te bevestigen en de appellanten de veroordelen tot de kosten van het geding, in hoofde van de geïntimeerde begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 2.400,00 euro voor de beide aanleggen.

4. DE BETWISTINGEN EN HUN BEOORDELING

4.1. De fictiebepaling opgenomen in artikel 2.71.0.6 VCF

4.1.1. Artikel 2.71.0.6, § 1 VCF, in de toen van toepassing zijnde versie, bepaalt:

“§ 1. De sommen, renten of waarden die kosteloos aan een persoon kunnen toekomen bij het overlijden van de erflater, ingevolge een contract dat een door de erflater of door een derde in het voordeel van die persoon gemaakt beding bevat, worden geacht als legaat te zijn verkregen door die persoon.

Ook de sommen, renten of waarden die kosteloos aan een persoon kunnen toekomen, hetzij binnen drie jaar vóór het overlijden van de erflater, hetzij na het overlijden van de erflater, ingevolge een contract dat een door de erflater in het voordeel van die persoon gemaakt beding bevat, worden geacht als legaat te zijn verkregen door die persoon.

Wanneer een overledene gehuwd was onder een stelsel van gemeenschap, gelden de bepalingen van het eerste en het tweede lid ook voor de sommen, renten of waarden die kosteloos aan de langstlevende echtgenoot toekomen ingevolge een contract dat door die langstlevende echtgenoot is gesloten.?

Deze fictiebepaling wijkt inhoudelijk niet af van het voormalige artikel 8 VI. W.Succ. (zie voorbereidende werken bij het decreet van 19 december 2014 tot wijziging van de VCF).

Op grond van artikel 2.71.0.6 VCF worden sommen die kosteloos aan een persoon toekomen ingevolge een contract dat een door de erflater gemaakt beding ten behoeve

van die persoon bevat, geacht een legaat te zijn. Wanneer in een overeenkomst een van de contractanten van de andere bedingt dat deze laatste iets zal geven of doen in het voordeel van een derde die vreemd is aan de overeenkomst en die er niet in vertegenwoordigd is, heeft men een beding ten behoeve van een derde (zie ook J. Decuyper, J. Ruysseveldt, *Successierechten* 2018-2019, p. 207, nr. 189 e.v.). Het beding ten behoeve van een derde moet om geldig te zijn drukken op een beding dat men voor zichzelf heeft gemaakt. Het moet dus een voorwaarde uitmaken van een hoofdcontract dat de bedinger sluit voor zichzelf. Het tweede kenmerk is dat de bedinger, door het beding rechtstreeks in hoofde van een bepaalde of minstens een bepaalde derde, welke geen medecontractant is in het hoofdcontract, een recht doet ontstaan en dat deze derde het voordeel van het beding uit eigen hoofde (*iure proprio*) kan opeisen.

Het fiscaal legaliteitsbeginsel noopt tot een strikte uitlegging van een belastingwet. Die strikte uitlegging houdt niet in dat de wet beperkend moet worden uitgelegd, maar dat men moet lezen wat er te lezen valt, niet extensiever dan de tekst toelaat, niet restrictiever dan hetgeen hij werkelijk zegt (zie ook RvSt nr. 241.761, 12 juni 2018, randnr. 27).

4.1.2. De appellanten betwisten vooreerst dat er sprake is van een overeenkomst gesloten door de erflater. Zij stellen dat de oprichtingsakte van de stichting en de “letter of wishes” éézijdige rechtshandelingen zijn die niet kunnen worden gelijkgesteld met een overeenkomst die een wederkerige rechtshandeling uitmaakt.

Uit de feiten blijkt evenwel dat de heer L. D. als de economische oprichter van de stichting moet worden beschouwd en het doel van de stichting alsook het kader waarbinnen de stichting handelingen kon stellen, heeft vastgelegd (zie o.m. artikel 5 van de statuten en huishoudelijk reglement opgesteld op basis van de instructies van de heer L. D.). De inbreng(en) gedaan door de heer L. D. gebeurden binnen dit vooraf bepaalde kader, d.w.z. rekening houdende met de door hem gegeven instructies over de bestemming van deze inbreng(en). Gelet op dit door de heer L. D. bepaalde kader waarbinnen de stichting handelingen kon stellen, is (het bestuur van) de stichting de verbintenis aangegaan om te handelen conform de instructies gegeven door de heer L. D. In hoofde van beiden was er een wilsuiking. Dat er ook in hoofde van (het bestuur van) de stichting de wilsuiking was om te handelen binnen het kader bepaald door de heer L. D. is evident. Zonder deze wilsuiking had de heer L. D. de inbreng(en) niet verricht want dan zou hij zijn geld aan volkomen onbekenden hebben gegeven zonder de zekerheid dat deze gelden ooit bij zijn (klein)kinderen zouden terechtkomen, wat geenszins aannemelijk is. Dit blijkt overigens duidelijk uit de bepaling dat het huishoudelijk reglement tijdens het leven van de heer L. D. enkel met zijn toestemming door het bestuur van de stichting kan worden gewijzigd en uit de uitdrukkelijke en specifieke instructie opgenomen in het huishoudelijk reglement inzake de overdracht van vermogen tussen H. en L. De afzonderlijke rechtspersoonlijkheid van de stichting alsook haar afgescheiden vermogen doen hieraan geen afbreuk. Voormeld oordeel dat rekening houdt met de specifieke elementen in dit dossier, houdt aldus geen schending in van artikel 110 IPR-Wetboek. De stichting mag dan al een doelgebonden vermogen hebben, dit doelgebonden vermogen is het voorwerp van de overeenkomst afgesloten door de heer L. D. De appellanten tonen niet aan dat de inbreng in een stichting en het bepalen van het doel van de stichting alsook het kader waarbinnen de stichting handelingen kan stellen door de economisch oprichter, enerzijds, en de verbintenis van (het bestuur van) de stichting om te handelen conform de instructies gegeven door de economisch

oprichter, anderzijds, onder Liechtensteins recht in alle gevallen als een eenzijdige rechtshandeling kwalificeren.

Evenmin doen de bepalingen in de statuten omtrent de bevoegdheid van het bestuur om naar vrij inzicht tot uitkeringen over te gaan, hieraan afbreuk. Uit de feiten blijkt dat het bestuur handelt binnen het kader bepaald en de instructies gegeven door de heer L. D. De op papier discretionaire beslissingsbevoegdheid van (het bestuur van) de stichting is uitgeschakeld door het kader bepaald en de instructies gegeven door de heer L. D. die hiermee zekerheid verkreeg omtrent het feit dat de door hem gedane inbreng(en) zouden terechtkomen bij zijn (klein)kinderen. Ook de omstandigheid dat de begunstigingsregeling werd gewijzigd na overlijden van de heer L. D. doet geen afbreuk aan voormeld oordeel. Deze wijziging gebeurde door het bestuur (van de stichting) op verzoek van de adviseurs van de stichting, na goedkeuring ervan door alle begunstigden. Het akkoord van de begunstigden blijkt afdoende uit de ondertekening van de wijziging door alle begunstigden (stuk 3a, bundel appellanten). Hieruit blijkt dat de bevoegdheid van het bestuur van de stichting op dit punt gebonden was en niet discretionair, zoals de appellanten voorhouden.

Het hof besluit dat de geïntimeerde afdoende aantoonde dat er in voorliggende zaak sprake is van een overeenkomst gesloten tussen de heer L. D. en (het bestuur van) de stichting. De standpunten die de betrokken administraties hebben ingenomen inzake stichtingen zijn in voorliggend geval niet dienend, aangezien de analyse die moet worden gemaakt feitelijk is. Van enige strijdigheid met het Europees recht inzake vrijheid van personen en kapitaal is dan ook geen sprake.

4.1.3. Voormelde overeenkomst bevat een derdenbeding in de vorm van de begunstigingsregeling opgenomen in het huishoudelijk reglement. De in de begunstigingsregeling aangeduide personen (althans deze in rechtstreekse lijn; zie randnummer 4.1.4.) hebben immers een eigen recht op de uitkeringen, m.a.w. een rechtstreeks vorderingsrecht tegenover (het bestuur van) de stichting. Zoals hierboven al werd geoordeeld, heeft (het bestuur van) de stichting immers de verbintenis opgenomen om te handelen conform de instructies gegeven door de heer L. D. Deze instructies houden de uitkering van het vermogen van de stichting in aan de in het (op instructie van de heer L. D. opgemaakte) huishoudelijke reglement aangeduide begunstigden.

Waar de statuten (artikel 4) stellen dat de begunstigden geen wettelijke status als rechthebbende op een toelage toekomt, en het huishoudelijk reglement bepaalt dat de begunstigden geen rechtsaanspraak tegenover de stichting hebben, worden deze bepalingen uitgeschakeld door het kader bepaald en de instructies gegeven door de heer L. D. die hiermee zekerheid verkreeg omtrent het feit dat de door hem gedane inbreng(en) zouden terechtkomen bij zijn (klein)kinderen. Dat het (bestuur van de) stichting tijdstip, wijze en plaats van de uitkering kan vaststellen, doet niet af aan het feit dat (het bestuur van) de stichting de verbintenis heeft opgenomen om het vermogen aan de begunstigden te laten toekomen overeenkomstig de instructies gegeven door de heer L. D.

Zoals hierboven ook reeds geoordeeld, toont de wijziging van de begunstigingsregeling na overlijden van de heer L. D. evenmin het tegendeel aan. Deze wijziging gebeurde door het bestuur (van de stichting) op verzoek van de adviseurs van de stichting, na goedkeuring ervan door alle begunstigden, waaruit blijkt dat de bevoegdheid van het

bestuur van de stichting op dit punt gebonden was en niet discretionair, zoals de appellanten op basis van artikel XI van het huishoudelijk reglement voorhouden.

4.1.4. Evenwel, de uitkeringen die aan de appellanten zijn toegekomen werden hen uitbetaald op grond van de na het overlijden van de heer L. D. gewijzigde begunstigingsclausule. De begunstigingsclausule zoals die door de heer L. D. werd opgemaakt, bepaalde dat de appellanten slechts na het overlijden van hun moeder C. de begunstigden zouden worden van eventuele uitkeringen (m.a.w. in derde rang), en enkel met betrekking tot haar aandeel.

In die omstandigheden zijn de uitkeringen toegekomen aan de appellanten na het overlijden van de heer L. D. hen niet toegekomen ingevolge een contract dat een door de heer L. D. in het voordeel van de appellanten gemaakt beding bevat. Op het ogenblik van overlijden van de heer L. D. alsook op het ogenblik van de uitkeringen leefde zijn dochter C. (begunstigde in tweede rang) nog. De appellanten hadden, in tegenstelling tot hun moeder, geen eigen recht op de uitkeringen onder het beding opgemaakt door de erflater, de heer L. D., zolang hun moeder C. leefde. Het iure proprio dat de appellanten op de uitkeringen hadden, is hen toegekomen ingevolge de wijziging van de begunstigingsclausule door de begunstigden na het overlijden van de heer L. D. Er liggen geen elementen voor op basis waarvan zou kunnen worden afgeleid dat deze wijziging is verricht door de heer L. D. zelf.

Om die reden kan artikel 2.7.1.0.6 VCF niet worden toegepast op de uitkeringen toegekomen aan de appellanten.

4.2. De fictiebepaling opgenomen in artikel 2.7.1.0.10 VCF

In ondergeschikte orde stelt de geïntimeerde dat de uitkeringen gedaan door de Liechtensteinse Stiftung belast kunnen worden in de erfbelasting op grond van artikel 2.7.1.0.10 VCF. Dit artikel, eerste alinea bepaalt:

“De in een testament of andere beschikking die uitwerking heeft bij het overlijden van de beschikker, door de erflater aan zijn erfgenaam, legataris of begiftigde opgelegde verbintenis om aan een met naam aangeduide derde een kapitaal of een rente te geven die in natura in de nalatenschap niet bestaat en in geld of in vervangbare zaken betaalbaar is, wordt voor de heffing van het successierecht als legaat beschouwd.” De geïntimeerde stelt dat als gevolg van het door de op instructie van de economische oprichter opgestelde huishoudelijk reglement, de appellanten een aandeel in het vermogen van de stichting ontvangen. Dit huishoudelijk reglement zou een beschikking vormen die uitwerking krijgt na het overlijden van de beschikker.

Voormelde fictiebepaling is evenwel niet van toepassing. Het vereist een verbintenis tussen de erflater en een erfgenaam, legataris of begiftigde om aan een derde een kapitaal of rente te geven. De stichting is geen erfgenaam, legataris of begiftigde van de erflater waarmee deze laatste een verbintenis heeft.

Dit in ondergeschikte orde opgeworpen middel van de geïntimeerde faalt.

4.3. Besluit

De vordering van de appellanten is gegrond. Het bestreden vonnis wordt hervormd.

5. DE GERECHTSKOSTEN

De geïntimeerde wordt in het ongelijk gesteld en moet daarom de gerechtskosten van de beide instanties dragen.

Overeenkomstig het eerste lid van artikel 1022 Ger.W., vervangen bij wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat, heeft slechts de partij die in het gelijk gesteld wordt recht op een rechtsplegingsvergoeding.

Voorde vaststelling van die rechtsplegingsvergoeding overeenkomstig artikel 1022 Ger.W., uitgevoerd bij KB van 26 oktober 2007, moeten in principe de basisbedragen gehanteerd worden. Vermits de waarde van de betwiste vorderingen, bepaald zoals voorzien in de artikelen 557 tot 562 en artikel 618 Ger.W., zich in de schijf van 20.000,01 tot 40.000,00 euro bevindt, bedraagt het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding 2.400,00 euro.

De appellanten menen recht te hebben op een verhoging van de rechtsplegingsvergoeding tot het maximumbedrag van 4.800,00 euro per aanleg. Zij verantwoorden deze verhoging gelet op de juridische complexiteit van de zaak en verwijzen naar het feit dat het standpunt van de geïntimeerde afwijkt (i) van unanieme rechtsleer, (ii) van de voorheen gewezen beslissingen van de federale Dienst Voorafgaande Beslissingen en (iii) van de voorafgaande beslissingen van de Vlaamse rulingdienst aangaande Belgische stichtingen. Zij stellen tevens dat de administratie zich plots in ondergeschikte orde nog op een ander fictie-artikel beroept dat elke grondslag mist doch waarop de appellanten zich genoodzaakt zagen hierop eveneens te repliceren.

Er is evenwel geen reden om af te wijken van het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding op grond van de (juridische) complexiteit van de zaak. De toepassing van artikel 2.7.1.0.6 VCF stoelt op burgerrechtelijke begrippen die niet complex te noemen zijn. Evenmin is de juridisch-technische aard van de standpunten van de beide partijen dermate complex dat een verhoging tot het maximumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding verantwoord is. Beide partijen hebben hun standpunt verdedigd. Een zaak is niet complex te noemen omdat een partij een standpunt verdedigt dat ingaat tegen een heersende visie. De complexiteit van een zaak kan evenmin afgeleid worden uit de omstandigheid dat de belastingheffende overheid zich heeft vergist.

BESLISSING VAN HET HOF

Het hof doet recht op tegenspraak;

Het hof beslist als volgt:

- het hoger beroep is ontvankelijk en als volgt gegrond;

- het bestreden vonnis wordt vernietigd, behoudens waar het de vordering van de appellanten ontvankelijk verklaart;
- het hof doet opnieuw recht ten gronde en
- verklaart de oorspronkelijke vordering van de appellanten gegrond;
- de bestreden aanslagen gevestigd in hoofde van de appellanten worden integraal ontheven;
- de geïntimeerde wordt bevolen om terugbetaling uit te voeren van het eventueel reeds teveel betaalde, te vermeerderen met de wettelijke moratoriumintresten;
- het hof veroordeelt de geïntimeerde tot het betalen van de gerechtskosten van de beide instanties, vastgesteld als volgt:
 - aan de kant van de appellanten:

- bijdrage begrotingsfonds eerste aanleg:	60,00 EUR
- rechtsplegingsvergoeding eerste aanleg:	2.400,00 EUR
- bijdrage begrotingsfonds hoger beroep:	60,00 EUR
- rechtsplegingsvergoeding hoger beroep:	2.400,00 EUR
- aan de kant van de geïntimeerde:	nihil

Aldus gewezen door de VIJFDE KAMER van het hof van beroep te Gent, recht doende in fiscale zaken, samengesteld uit:

(...), raadsheer,

(...), raadsheer

en uitgesproken door de kamervoorzitter van de kamer in openbare terechtzitting van 22 december 2020, bijgestaan door J. D., griffier.

ARREST 300129763

Over deze akte

Gent (fisc.) (5e k.) nr. 2019/AR/1935, 22 december 2020 (rolnr : 2019/AR/1935)

 Afkondigingsdatum: 22/12/2020

 Versie 2020

Beding ten behoeve van derden

Art. 2.71.0.6 VCF (art. 8 Vl.W.Succ.)

Liechtensteinse stichting